

Stockholm den 22 januari 2026

R-2025/2573

Till Kulturdepartementet

Ku2025/00953

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 22 oktober 2025 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Åtgärder mot illegal ip-tv (SOU 2025:100).

Synpunkter

Förslagen i betänkandet innebär att nuvarande avkodningslag byter namn och att det straffbara området utvidgas. Bland annat införs ett nytt begrepp; *olaglig utrustning* och det föreslås bli straffbart att anskaffa, inneha eller använda sådan olaglig utrustning för privat bruk i syfte att ge obehörig tillgång till en skyddad tjänst. Vidare föreslås att det ska vara straffbart att tillverka, importera, distribuera, sälja, hyra ut, marknadsföra, underhålla eller byta ut sådan olaglig utrustning i samma syfte.

Olaglig utrustning definieras i 4 § i lagförslaget som ”utrustning, programvara eller annan teknisk lösning som utformats eller anpassats för att göra en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig utan tjänsteleverantörens godkännande”.

Förslagen innebär omfattande förändringar av det regelverk som hittills gällt på området. Utredningen hänvisar bl.a. till uppskattningar som indikerar att omkring 635 000 svenska hushåll idag betalar för illegala ip-tv-tjänster och till uppgifter om att en betydande andel av befolkningen någon gång har använt sådana tjänster. Även om rättsläget idag är osäkert, kan det mot den bakgrunden finnas skäl att ifrågasätta om innehav och privat bruk av olaglig utrustning bör vara straffbart. Det vore härvid

lämpligt att först utreda förutsättningarna för en snabbare och mer heltäckande blockering (liveblockering) innan straffsanktioner med en potentiellt omfattande räckvidd införs. Det saknas också en närmare genomgång av vilka konsekvenser kriminaliseringen kan få för rättsväsendets resurser och möjligheterna att hantera annan brottslighet. Rättsväsendets resurser är begränsade och redan idag hårt ansträngda.

Förslagen måste också ses i ljuset av senare års höjda straffrättsliga sanktionsnivå, där allt fler samhällsproblem föreslås lösas genom ny eller skärpt kriminalisering och där de generella straffnivåerna successivt höjs. Det är svårt att överblicka de sammantagna långsiktiga konsekvenserna för den enskilde och för samhället i stort. Det är angeläget att en övergripande översyn av de långsiktiga konsekvenserna görs innan omfattande nykriminaliseringar eller ytterligare straffskärpningar införs.

Definitionen av olaglig utrustning är vidsträckt. Särskilt mot bakgrund av utvecklingen inom AI och den i övrigt snabba tekniska utvecklingen, finns en risk att idag fullt lagliga tekniska produkter – såsom datorer, mobiltelefoner, smart-tv-apparater, mediaspelare, programvaror eller applikationer – kan komma att definieras som olaglig utrustning. Ytterligare avgränsningar kan därför behövas, till exempel genom att det anges att olaglig utrustning definieras som programvara eller annan teknisk lösning som *särskilt* eller *huvudsakligen* utformats eller anpassats för att göra en tjänst, som omfattas av den föreslagna lagstiftningen, tillgänglig utan tjänsteleverantörens godkännande.

Det straffbara området föreslås snävas in genom att handlandet ska ske i syfte att ge obehörig tillgång till en skyddad tjänst. Vad som närmare avses med obehörig tillgång framgår emellertid inte av betänkandet. Av utredningsdirektiven framgår att marknadsföring av olaglig utrustning genom kommersiella meddelanden ska vara straffbart. Den nu föreslagna bestämmelsen kriminaliserar dock marknadsföring i stort och inte enbart marknadsföring genom kommersiella meddelanden. Det saknas också en närmare analys av hur bestämmelsen i den föreslagna lagen förhåller sig till marknadsföringslagen. Det finns därför risk för att denna otydlighet drabbar fullt lagliga verksamheter, såsom internetleverantörer, söktjänster, hemsideföretag, sociala medieföretag och andra mellanhänder. Det är inte lämpligt att under sådana förutsättningar överlåta åt rättstillämpningen att dra gränserna för det straffbara området.

Advokatsamfundet ser positivt på ambitionen att förtydliga lagstiftningen och har ingen erinran avseende frågan om grovt brott. Med beaktande av de ovan angivna synpunkterna är Advokatsamfundet dock i övrigt kritiskt till förslagen.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander